

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 101 Екологія
Освітня програма – Екологічний контроль та аудит
Рік навчання 2, семестр 3
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Паламарчук Світлана Петрівна,

spal@i.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5034>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Оцінка впливу на довкілля» формує у здобувачів знання щодо процесу проектування і проведення екологічної оцінки впливу на довкілля та набуття навиків практичної роботи, оволодіння прийомами і методами оцінки впливу щодо діяльності планових об'єктів; набуття навиків використання картографічних методів для екологічного обґрунтування господарської діяльності; ознайомлення з нормативною, законодавчою та правовою базою екологічної оцінки, ознайомлення з нормативами стану природного середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження планової діяльності.

Завданням дисципліни є вивчення організаційно-правових основ проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні; аналіз та прогноз наслідків потенційного впливу техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля, розробка програм після проектного моніторингу провадження господарської діяльності.

Набуття компетентностей:

1. Інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК12. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.

СК18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

СК19. Здатність проводити оцінку рівня небезпечності антропогенного впливу в об'єктах довкілля, оцінювати ступінь його ризику, розробляти заходи щодо зменшення антропогенного впливу забруднюючих речовин на навколишнє середовище.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля

ПР15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог

ПР20. Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля

ПР21. Уміти визначати небезпечні рівні антропогенного впливу та оцінювати його ризики, розробляти заходи щодо зниження рівня впливу на компоненти довкілля

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/практичні/самостійна)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Нормативно-законодавчі аспекти проведення екологічної оцінки в Україні				
Тема 1. Оцінка впливу на довкілля: історичний аспект, основні визначення	2/2/10	Вміти зробити аналіз часопису становлення оцінки впливу на довкілля. Знати законодавчу базу ОВД. Основоположні документи в цій процедурі.	Здача практичної роботи №1 Історичний часопис становлення оцінки впливу на довкілля	10
Тема 2. Процедура проведення оцінки впливу на довкілля	2/2/10	Знати згідно законодавчих документів етапи процедури ОВД. Вміти структурувати основні особливості процедури ОВД.	Здача практичної роботи №2 Основні етапи та особливості проведення оцінки впливу на довкілля	15
Тема 3. Оцінка впливу на довкілля сільськогосподарських підприємств з небезпечними викидами	2/2/10	Знати нормативні документи щодо викидів сільськогосподарських підприємств. Вміти проводити відповідні розрахунки та формувати висновки.	Здача практичної роботи №3 Забруднення повітряного середовища під час діяльності сільськогосподарських підприємств	15
Тема 4. Рекомендації до структури та оформлення звіту з після проектного моніторингу	2/2/5	Вміти розробити план та графік після-проектного моніторингу з урахуванням особливостей планованої діяльності чи об'єкту та узгодження його з уповноваженим територіальним органом. Знати як здійснюються моніторингові дослідження та підготовка Звіту післяпроектного моніторингу.	Здача практичної роботи №4 Здійснення та розробка звіту післяпроектного моніторингу	15
Тема 5. Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля	2/2/5	Знати як працює база Єдиного реєстру ОВД. Вміти чітко формувати основні недоліки та переваги старої системи до нової. Знати як працює система під час воєнного часу.	Здача практичної роботи №5 Порівняльна характеристика старого Єдиного реєстру з новим єдиним реєстром. Переваги та недоліки	15

Модульна робота 1	10/10/40	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №1	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Модуль 2. Порядок проведення оцінки впливу на довкілля				
Тема 6. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД	2/2/10	Знати механізми за- безпечення реальної доступності для гро- мадськості усіх доку- ментів, що створюю- ться у процедурі ОВД. Вміти користу- ватись відповідними базами процедури ОВД.	Здача практичної роботи №6 Відкритість інформації щодо проце- дури згідно законодавства	10
Тема 7. Оцінка впливу планованої діяльності на біорізноманіття	2/2/10	Вміти визначити, ас- пекти біорізномані- ття. Знати який мож- ливий вплив на біорізноманіття на місцевому, регіональ- ному, національ- ному та транскордон- ному рівнях.	Здача практичної роботи №7 Аналіз прикладів документації в процесі ОВД в частині врахування впливу на біорізноманіття	15
Тема 8. Специфіка ОВД під час будівництва малих ГЕС	2/2/10	Знати досвід європе- йського союзу, опис основних функцій МГЕС, якого типу передбачена електро- станція, яку терито- рію охоплюватиме, місце розташування (окрім оглядової карти, слід надати кілометр водотоку від його витoku та точні географічні координати).	Здача практичної роботи №8 Міжнародний досвід розро- бок ОВД під час будів- ництва МГЕС	15
Тема 9. Оцінка впливу на довкілля в галузі лісового господарства	2/2/5	Знати процедуру про- ведення ОВД до прийняття рішення про затвердження ма- теріалів лісовпоряд- кування та чинність діючих матеріалів лісовпорядкування.	Здача практичної роботи №9 Визначення часу прове- дення проце- дури ОВД при плануванні лісogосподарсь- кої діяльності	15
Тема 10. Гласність процедури ОВД	2/2/5	Знати інформацію про документацію суб'єкта господарю- вання для проведення оцінки впливу на дов- кілля. Процедуру проведення громад- ських слухань.	Здача практичної роботи №10 Порядок організації громадських слухань	15

Модульна робота 2	10/10/40	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно дотем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Навчальна робота	20/20/80	середньозважене двох модулів помножене на 0,7		70
Екзамен		30% від загальної оцінки за курс		30
ВСЬОГО ЗА КУРС				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (дублювання роботи із іншим студентом) під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Власні умовиводи у висновках до робіт повинні містити конкретну інформацію відповідно до завдань
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Паламарчук С.П. Методичні рекомендації з практичних робіт для студентів ОС Магістр спеціальності 101 Екологія з дисципліни «Оцінка впливу на довкілля», видавництво НУБіП України, 2023 р. 84 с.
2. Паламарчук С.П. Курс лекцій для студентів ОС Магістр спеціальності 101 Екологія з дисципліни «Оцінка впливу на довкілля», видавництво НУБіП України, 2024 р. 54 с.
3. Строкаль В.П., Бережняк Є.М., Наумовська О.І., Вагалюк Л.В., Ладика М.М., Сербенюк Г.А., Паламарчук С.П., Павлюк С.Д. Вплив російської агресії на стан природних ресурсів України: монографія / В.П. Строкаль, Є.М. Бережняк, О.І. Наумовська, Л.В. Вагалюк, М.М. Ладика, Г.А. Сербенюк, С.П. Паламарчук, С.Д. Павлюк // за ред. В.П. Строкаль. Київ, Видавничий центр НУБіП України, 2023. 210 с
4. Екологічне право: навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Кірін Р. С. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 318 с.
5. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Відомості Верховної Ради (ВВР),

2019, № 29, ст. 315. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

6. Стратегічна екологічна оцінка комплексного плану. Навчальний посібник. Київ, 2022 р. 108 с. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/819/SEO_ready.pdf

7. Пацева І.Г., Мельник-Шамрай В.В., Лук'янова В.В. Оцінка впливу на довкілля: навчальний посібник містить теоретичний матеріал для підготовки здобувачів вищої освіти екологічних спеціальностей. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 168 с. URL:

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8111/%d0%9e%d1%86%d1%96%d0%bd% d0%ba%d0%b0%20%d0%b2%d0%bf%d0%bb%d0%b8%d0%b2%d1%83.pdf?sequence=1&isAllo wed=y>

8. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

9. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля». URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017- %D0%BF#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#Text)

10. Постанова КМ України від 13 грудня 2019 р. № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1010-2017-%D0%BF#Text>

11. Постанова КМ України від 13 грудня 2019 р. № 989 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля»

12. Оцінка впливу на довкілля: можливості для громадськості (посібник) / Є. Алексеєва [за заг. ред. О. Кравченко]. Видавництво «Компанія “Манускрипт”». Львів, 2019. 36 с. URL: https://epl.org.ua/wpcontent/uploads/2018/03/EPL_OVD_posibnuk_Net.pdf

13. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. навч. посіб. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. 152 с. URL: https://jm.snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/06/posibnik_1623674876.pdf

14. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності (Документ 2806-IV, чинний, поточна редакція — Редакція від 04.04.2018, підстава- 2042-VIII, 2320-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15/conv/print>

15. Landviewer. URL: <https://eos.com/landviewer/?tool-timelapse>

16. Джерела безкоштовних супутникових зображень. URL: <https://eos.com/blog/free-satellite-imagery-sources/>

17. безкоштовних джерел даних із супутникових зображень. URL: <https://gisgeography.com/free-satellite-imagery-data-list/>